

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 70 (1).

IZDAN 1 JUNA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12305

Marković M. Vojislav, Beograd, Jugoslavija.

Računaljka izradena u vidu navlake za zaštitu vrha zarezane pisaljke.

Prijava od 22 maja 1935.

Važi od 1 avgusta 1935.

Poznate su računaljke za vršenje najprostijih računskih radnji, koje su potrebne deci i jednostavnije obrazovanim osobama. Ove su računaljke više puta mogle da posluže i za učenje n. pr. tablice množenja. Pored svega toga dosadanje sprave ove vrste nisu mogle da uđu u opštu upotrebu stoga što su bile nespretne i glomazne, ili su bile od slabog materijala, koji nije mogao da izdrži dužu upotrebu. Ovakve računaljke naročito nisu mogle da traju dugo kod dece, koja su ih kvarila veoma brzo usled slabog materijala od koga su izradivane i t. sl. uzroka.

Predmetom pronalaska uklanjaju se ovi nedostaci potpuno, jer se sprava može da izradi od izdržljivog materijala i pored toga ne zauzima gotovo nikakvog mesta jer se ista drži stalno natakuta na pisaljku, kojoj služi kao zaštitnik zarezanog joj vrha.

Predmet pronalaska predstavljen je na priloženom nacrtu u jednom obliku izvođenja i to sl. 1 pokazuje šemu rasporeda nizova brojeva na računaljci. Sl. 2 pokazuje telo računaljke bez gornje obrtne čaure. Sl. 3 pokazuje delimičan presek po liniji II-II na sl. 4 i 5 i izgled jednoga dela tela čaure i spoljašnje obrtne čaure. Sl. 4 pokazuje horizontalan presek po liniji I-I na sl. 2, a sl. 5 pokazuje izgled ožgo na sl. 3.

Računaljka se sastoji od tela 1 računaljke, koje je cilindračnog oblika i šuplje. Blizu gornjeg vrha tela računaljke nalazi se niz 2 brojeva n. pr. od 1 do 9, koji u vidu prstena stoji ispisan po njemu. Ispod

toga niza 2 nalazi se na omotaču tela 1 n. pr. tablica množenja 3 za brojeve od 1 do 9, koji su pravilno raspoređeni u devet redova jedan ispod drugoga. Ova tablica 3 je izradena tako da prvi horinzontalni niz brojeva i prvi vertikalni niz brojeva nosi cifre od 1 do 9 pri čemu je cifra 1 zajednička za pomenuta dva niza brojeva. Na mestima ukrštanja horinzontalnih i vertikalnih redova nizova brojeva nalazi se napisan proizvod dobiven množenjem brojeva koji se nalaze na početku ukrštenih nizova brojeva. Tablica 3 pomerena je u desno, kao što se to vidi sa šeme na sl. 1.

Preko tela 1 računaljke navučena je čaura 4 i ona može slobodno da se obrće rukom oko tela 1, ali ne može aksijalno da se pomera gore dole, što se postiže time, da su gore i dole na telu 1 predviđeni nešto zadebljani odbojници 5 odn. udarne površine, koje ne dozvoljavaju kretanje čaure u aksijalnom pravcu.

Na čauri 4 nalazi se niz 6 brojeva 1—9, koji je raspoređen tako, da može da se dovodi do poklapanja sa vertikalnim nizovima brojeva tablice 3 i to tako da se 1 poklapa sa 1 i t. d. Iznad niza 6 brojeva nalazi se u čauri 4 jedan otvor 7, kroz koji mogu redom odn. po volji da se vide brojevi niza 1 brojeva 1 do 9 na telu 1. Desno od niza 6 brojeva na čauri 4 nalazi se vertikalni presek 8 takve veličine da se na njemu može po volji videti po jedan niz vertikalnih brojeva tablice 3 na telu 1 računaljke.

Računanje se vrši na sledeći način: N, pr. ako želimo da množimo sa 1 brojeve 1 do 9, treba otvor 7 da dovedemo iznad broja 1 niza brojeva 2, tada će se ispod broja 1 nalaziti na čauri niz brojeva 6 koje želimo da množimo sa 1. Proizvodi će se videti u prerezu 8 i nalaziće se u istom horizontalnom redu u kome se nalaze množeni brojevi iz niza 6 ispisanog na čauri 4. Isto bi se tako postupilo i kod množenja sa ostalim brojevima.

Kao što se iz opisa vidi ova je računaljka specijalno izrađena za tablicu množenja i veoma je pogodna za decu, koja igrajući mogu da nauče tablicu množenja. Okolnost da je telo 1 snabdeveno šupljinom 9 omogućava da se računaljka može nataknuti na pisaljku, koju istovremeno štiti od lomljenja vrha. Računaljka može biti snabdevena i jezičkom 10 koji služi kao zakačaljka. Ova zakačaljka može biti izvedena kako na čauri 4 tako i na telu računaljke, a može biti izrađena i na svaki drugi odgovarajući način.

Patentni zahtevi:

1) Računaljka izrađena u vidu navlake za zaštitu vrha zarezane pisaljke, naznačena time, što se sastoji od cilindričnog tela (1) preko koga se nalazi obrtljivo smeštena čaura (4), koja ne može aksijalno da se pomeri, pri čemu se na telu (1) nalazi niz brojeva (2) a ispod njega nešto u desno pomerena tablica množenja (3), prema čijim se vertikalnim nizovima brojeva na čauri (4) nalazi odgovarajući niz (6) brojeva, iznad koga se na čauri (4) nalazi otvor (7) na koji se mogu redom dovoditi brojevi niza (2) obrtanjem ili tela (1) ili čaure (4) i time što se desno od niza (6) brojeva nalazi vertikalni prerez (8) u čauri (4), pod koji se mogu redom dovoditi vertikalni redovi tablice množenja (3), u cilju čitanja proizvoda između broja dovedenog pod otvor (7) i njime množenog broja iz niza (6) brojeva, prema kome se u horizontalnom redu nalazi željeni proizvod.

2.) Računaljka izrađena u vidu navlake za zaštitu vrha zarezane pisaljke po zahtevu 1, naznačena time, što je telo (1) računaljke snabdeveno aksijalnom šupljinom (9) u cilju da se računaljka može nataknuti na pisaljku.

Preko tela 1 računaljke navučena je čaura 4 i ona može slobodno da se okreće tokom okretanja, ali ne može aksijalno da se pomeri gore dole, što se postiže time, da su gore i dole na telu 1 predviđeni nešto zadržavajući odbojnici 5 odn. udaracne površine, koje ne dozvoljavaju kretanje čaure u aksijalnom pravcu.

Na čauri 4 nalazi se niz 6 brojeva 1-9, koji je raspoređen tako, da može da se dovede do poklapanja sa vertikalnim nizovima brojeva tablice 3 i to tako da se 1 poklapa sa 1 i t. d. iznad niza 6 brojeva nalazi se u čauri 4 jedan otvor 7, kroz koji mogu redom odn. po volji da se vide brojevi niza 1 brojeva 1 do 9 na telu 1. Desno od niza 6 brojeva na čauri 4 nalazi se vertikalni prerez 8 takve veličine da se na njemu može po volji videti po jedan niz vertikalnih brojeva tablice 3 na telu 1 računaljke.

Predmetom pronalaska uklanja se ovi nedostaci potpuno, jer se sprava može da izradi od izdržljivog materijala i pored toga ne zauzima gotovo nikakvog mesta, jer se ista drži stalno nataknuta na pisaljku, kojoj služi kao zaštitnik zarezanog joj vrha.

Predmet pronalaska predstavljen je na priloženom nacrtu u jednom obliku izvedenja i to sl. 1 pokazuje šemu rasporeda nizova brojeva na računaljci. Sl. 2 pokazuje telo računaljke bez kornje obline čaure. Sl. 3 pokazuje delimičan presečak po liniji II-II na sl. 4 i 5 i izgled jednog dela tela čaure i spojnog dela čaure. Sl. 4 pokazuje horizontalan presečak po liniji I-I na sl. 2, a sl. 5 pokazuje izgled otvora na sl. 3.

Računaljka se sastoji od tela 1 računaljke, koje je cilindričnog oblika i šuplje. Blizu gornjeg vrha tela računaljke nalazi se niz 9 brojeva n, pr. od 1 do 9, koji u vidu prstena stoji ispisani po njemu. Ispod

2	1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2	4	6	8	10	12	14	16	18
	3	6	9	12	15	18	21	24	27
	4	8	12	16	20	24	28	32	36
	5	10	15	20	25	30	35	40	45
	6	12	18	24	30	36	42	48	54
	7	14	21	28	35	42	49	56	63
	8	16	24	32	40	48	56	64	72
	9	18	27	36	45	54	63	72	81

S2.1

